

planerne her i salen tidligere i år. Man kender vores stilling, og vi får formentlig rige muligheder for yderligere at diskutere det.

Men lad mig slå én ting fast om den amerikanske tilstedeværelse i Grønland. Grønland kan og vil ikke bære de økonomiske byrder, som en aftale fra 1951 mellem Danmark og De Forenede Stater uden deltagelse af Grønland medfører. Grønland havde som bekendt kolonistatus på det tidspunkt. Dette er for os helt afgørende.

Lad mig også ganske kort berøre en anden problematik, en påtrængende og meget dramatisk miljøproblematik. Gennem en del år har den internationale forskerverden gjort opmærksom på de meget alvorlige konsekvenser, som udledning af tungmetaller og andre svært nedbrydelige affaldsstoffer har for det arktiske miljø og det arktiske dyreliv. Disse rent ud sagt livsfarlige stoffer stammer fra de tætbefolkede regioner her i Europa og i Nordamerika og ledes af luft- og havstrømme til vores del af verden. Her er for alvor brug for en samlet og hurtig indsats, hvis vi skal undgå en virkelig miljøkatastrofe, en indsats, som omfatter os alle, de arktiske nationer og de arktiske folks organisationer gennem Arktisk Råd, de europæiske nationer gennem EU i et tæt og effektivt samarbejde med USA.

Jeg ved, at vi ikke kan løse alle problemer ved en afslutningsdebat i det danske Folketing. Så jeg vil allerede i dag bebude et initiativ til en forespørgselsdebat i det nye folketingsår om denne miljøtrussel, så Danmark sammen med Grønland får muligheden for at agere som banerførere mod den uahæmmede spredning af miljøgifte, som allerede i dag truer den arktiske befolkning.

Et andet område, hvor Danmark internationalt til gengæld må siges at stå i spidsen, er arbejdet med og støtten til oprindelige folk. Vi havde for nylig en debat herinde, hvor alle partier indvilligede i at intensivere og forbedre den danske strategi til støtte for oprindelige folk. Dette vil nu ske gennem inddragelse af de mennesker og de lande, der er målet for støtten.

Det er efter min mening en vigtig nyskabelse i den danske bistandspolitik, at man inddrager bistandsmodtagerne i en løbende evaluering og revision, en nyskabelse, som med fordel også kunne anvendes på andre områder, hvor Danmark yder en tiltrængt støtte.

Handelsmæssigt har vi også brug for et parløb med Danmark. Det internationale netværk,

som Danmark, og dermed også Grønland vil jeg mene, er i besiddelse af, er af uvurderlig betydning for vores bestræbelser på at udvikle vores samhandel med omverdenen og dermed på at udvikle vores egen økonomi. Jeg tænker ikke her kun på eksport af rejer og hellefisk, men i høj grad på at forberede fremtidige eksportmarkeder for produkter af råstoffer fra den grønlandske undergrund, for slet ikke at tale om udvikling af turisme i Grønland.

Man kunne vel også forestille sig, at den grønlandske import af varer og serviceydelser kunne spredes ud, i betragtning af at Grønland optræder som nr. 20 ud af Danmarks 100 største vareeksportmarkeder i Udenrigsministeriets eksportredøgørelse fra 1998. Vi importerer for ca. 2 mia. kr. Det er lidt tankevækkende, når talen falder på det danske bloktilskud til Grønland, som i år ligger på ca. 2,6 mia. kr. Alene disse to tal taler deres tydelige sprog om den cirkulerende pengestrøm, der foregår mellem Grønland og Danmark.

Statsministeren nævnte de igangværende forhandlinger med EU om en revision af vores fiskeriaftale, som vi naturligvis lægger stor vægt på bliver tilendebragt på en tilfredsstillende måde. Her taler vi ikke om et tilskud, men om en reel betaling for udnyttelse og brug af grønlandske ressourcer. Derfor er det i dag vigtigt at understrege, at vores forhandlingspartner EU i denne sag gør det mere end vanskeligt for os at fortsætte seriøse forhandlinger. På baggrund af de hidtil tre afholdte forhandlingsrunder må vi i dag sige, at situationen desværre er fastlåst.

Her vil jeg tage statsministeren på ordet, når statsministeren i dag siger, at regeringen vil yde sin maksimale støtte, og her forstår jeg maksimal støtte til Grønland. Jeg vil bare være helt sikker, for Danmark er jo medlem af EU, så jeg går ud fra, det er støtte til Grønland i det her spørgsmål. Den har vi i høj grad brug for her på falderebet af forhandlingerne, hvis en ny aftale skal kunne træde i kraft til nytår.

Så jeg håber på, at statsministeren med sit gode kendskab og forhold til Grønland ved det planlagte besøg til sommer kan formå kommissionsformand Prodi til netop at forstå de særlige arktiske vilkår og betingelser for Grønlands fremtid, som statsministeren selv udtrykker det.

Statsministeren havde endvidere i sin redegørelse nogle linjer om den grønlandske selvstyrekommision og udtrykte sin glæde over det grønlandske udgangspunkt, nemlig at vurdere mulighederne for et selvstyre, der kan